

РІЧНИЙ ЗВІТ

2013

ЦЕНТР
ДОСЛІДЖЕННЯ
СУСПІЛЬСТВА

Центр дослідження суспільства був створений у 2009 році як незалежний некомерційний центр вивчення соціальних проблем і колективних протестів в Україні. ЦДС об'єднав критично-орієнтованих соціальних дослідників: фахових соціологів, політологів, економістів, культурологів, істориків та юристів. Місія Центру – створення методологічно обґрунтованого, критичного, рефлексивного знання для активістів суспільних рухів, журналістів, експертів, політиків, дослідників та широкої громадськості. Центр активно виступає за егалітарне і справедливе суспільство, проти політики приватизації і комерціалізації соціальної сфери та суспільних благ, засуджує будь-яку дискримінацію, в тому числі за соціально-економічними показниками, гендером, сексуальною орієнтацією, національністю, расою, віком.

Конкретними напрямками роботи Центру є аналіз освітніх реформ, моніторинг протестної та репресивної активності, аналіз містобудівної політики та вивчення міграційних процесів.

Якщо в проміжку між 2009 та 2012 роками Центр дослідження суспільства функціонував за мінімальної донорської підтримки завдяки ініціативності та самопожертві своїх співробітників, то 2013 рік став переломним для його діяльності. Завдяки отриманому інституційному фінансуванню Центру вдалося налагодити систематичну діяльність та повноцінне функціонування офісу, реалізувати ряд проектів.

На початку 2013 року під час проведення загальних зборів було визначено ключові завдання роботи Центру на рік:

Організація команди

Забезпечення сталого функціонування офісу

Запуск нового сайту

Збір даних

Підготовка аналітичних документів в межах проектів, що були підтримані донорами

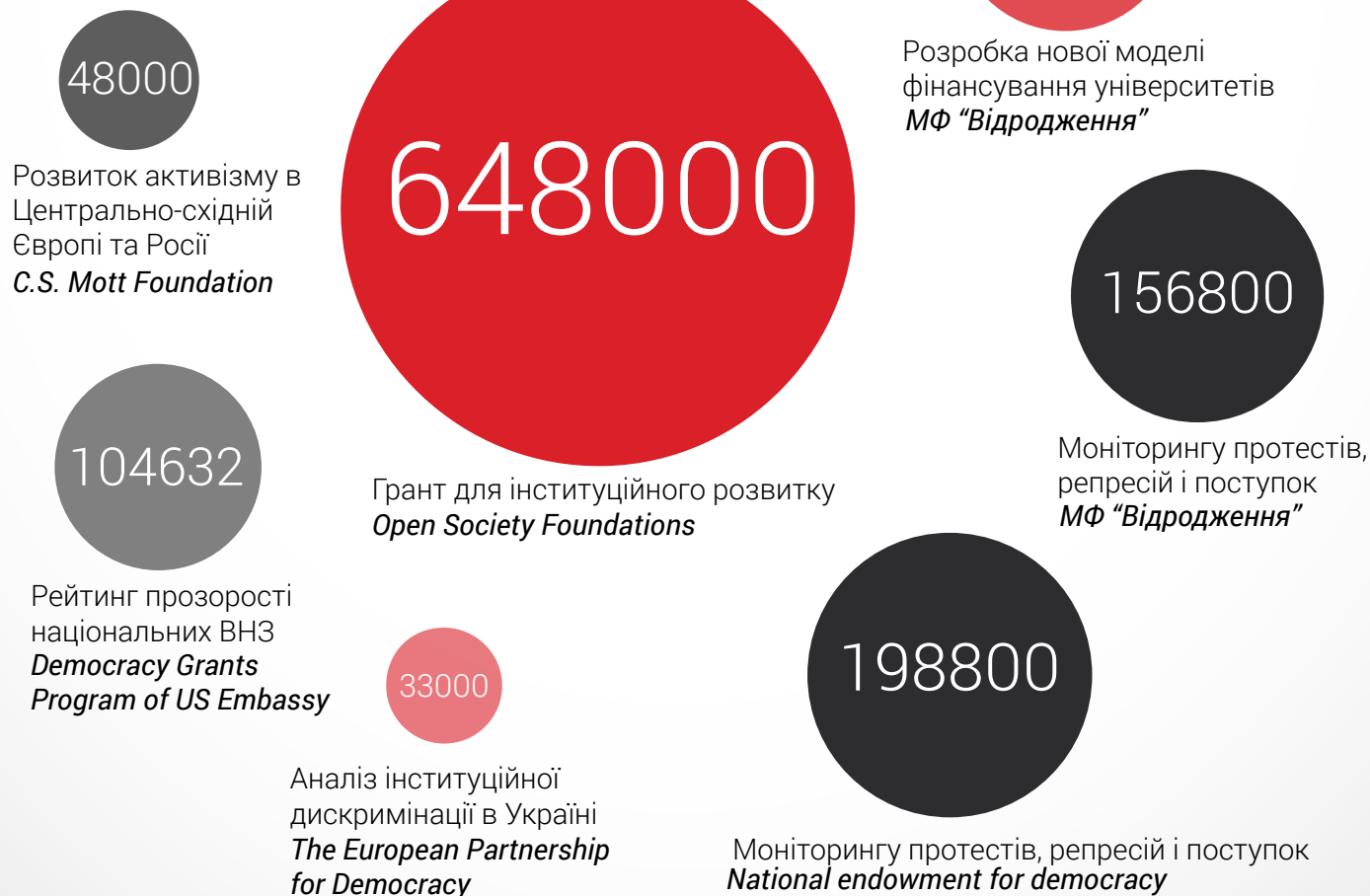
Завдання, які ми перед собою поставили, видаються досить розмитими, це була наша перша спроба налагодити менеджмент всередині організації. Що з цього вийшло, читайте у нашому звіті.

Інституційний розвиток

▶ Нам вдалося сформувати ефективну команду. На сьогодні колектив Центру – це 15 молодих аналітиків та дослідників, випускників провідних університетів України та світу. Співробітники Центру дослідження суспільства залучені до роботи міністерств, беруть участь у роботі над колективними проектами з іншими аналітичними центрами та громадськими організаціями, коментують різноманітні питання як для українських, так і для іноземних ЗМІ.

▶ Наприкінці 2013 року ми запустили оновлений сайт www.cedos.org.ua. Вдало функціують наші акаунти в соцмережах Facebook Twitter Google+ Вконтакте. Нам вдалося як розширити число підписувачів на цих акаунтах, так і загалом збільшити нашу аудиторію. Матеріали наших аналітиків публікуються в провідних українських ЗМІ (Українська правда, Дзеркало тижня, LB.ua, Zaxid.net)

▶ Для реалізації власних проектів та інституційного розвитку в 2013 році Центр отримав (грн.):

Реалізовані проекти

- ▶ Презентовано моніторинг протестів за 2012 рік. Рік 2012 запам'ятовується резонансною кампанією проти прийняття законопроекту «Про засади державної мовної політики», зростанням консервативних протестів та посиленням «культурних війн» навколо питань прав ЛГБТ, ювенальної юстиції, абортів та гендерної рівності. Яким був 2013 рік в контексті протестів? На це можливо і риторичне запитання чекайте відповідь вже найближчим часом.

- ▶ Реалізовано ряд масштабних проектів в царині освіти. Проведено дослідження “Професійне та соціально-економічне становище викладачів”. В результаті опитування було отримано унікальні дані. Для прикладу, якщо розглядати фінансове становище українських викладачів загалом, то 43% отримують дохід менше 3000 грн, в той час як середня заробітна плата по Україні у першому півріччі 2013 року склала 3143 грн. Всього 16% викладачів отримують дохід вищий за 4500 грн, тому не дивно, що 69% українських викладачів відносять низькі зарплати до основних проблем в освіті. При цьому доходи всередині викладацької спільноти різняться в залежності від низки параметрів.

- ▶ Іншим масштабним проектом був аналіз державного замовлення в університетах з 2007 по 2013 роки. Ми визначили ряд характерних ознак державного замовлення в Україні. По-перше, у 2013 році 90 % державних видатків на підготовку фахівців спрямовується саме на вищу освіту. На інші дві складові – підготовку робітничих кадрів і післядипломну освіту – виділяється непропорційно мало коштів. Наприклад, на підготовку робітничих кадрів у 2010 році було виділено 3,8 млрд. грн., але вже у 2011 році – усього 989 млн. грн., тобто в чотири рази менше. У 2013 році на цю статтю видатків передбачено 1,35 млрд. грн., що, утім, складає всього 35 % від рівня 2010 року. Така ситуація різко контрастує з постійним бідкуванням можновладців, і зокрема керівників освітньої сфери, щодо зменшення кількості висококваліфікованих робітників і необхідність їх підготовки.

- ▶ Центр дослідження суспільства неодноразово стикався з проблемою доступу до статистичних даних у сфері освіти. Для того, щоб отримати дані, які в інших країнах є у відкритому доступі, нам доводилось писати запити до Міністерства освіти і науки та Державного комітету статистики. Разом з тим, ми усвідомлюємо, що інформація щодо освіти є важливою не лише для експертного середовища, але й для широкої громадськості. Саме тому ми вирішили підготувати візуалізацію

статистичних даних, які стосуються освіти. Насамперед, це демографічні показники, за якими можна спрогнозувати завантаженість навчальних закладів усіх типів. Крім того, ми пропонуємо Вашій увазі інформацію про фінансування освіти: від загальних даних про витрати до порівняння витрат на освіту в міжнародному контексті. Наостанок ми представили статистику про розподіл студентства за групами спеціальностей: куди вступають студенти, підготовку яких фахівців замовляє держава, а також порівняння кількості випускників окремих груп спеціальностей у різних країнах.

▶ Продовжується робота над розробкою нової моделі фінансування університетів та завершується робота на рейтингом прозорості університетів.

▶ Інституційна дискримінація В 2013 році було проведено дослідження питань інституційної дискримінації в Україні. В межах нашого дослідження ми вивчили ряд кейсів, що охоплювали питання інституційного виміру дискримінації як концепту, дискримінації ромів, інституційної дискримінації в освіті та проблематику гендерної дискримінації у сфері праці. Відбулася дискусія "Кому потрібна інституційна дискримінація?", яка зібрала представників різноманітних громадських організацій та суспільних рухів. В межах цієї дискусії було представлено результати дослідження та було проговорено питання, наскільки важливими є

дослідження різних вимірів дискримінації, механізмів та акторів дискримінаційних практик, як реальні дискримінаційні практики корелюють з антидискримінаційними законодавчими ініціативами і чи можливий антидискримінаційний порядок денний для різних соціальних та політичних рухів в Україні.

▶ У 2013 році розпочато роботу в межах напрямів "Місто", "Міграція", "Економіка" та "Демократія". В межах них плануються реалізовувати ряд проектів, які стосуються впровадження принципів учасницької демократії в містах, реформування системи інтеграції біженців та мігрантів, формування альтернативних підходів до реформування економіки та інші. Всі ці проекти зараз чекають на фінансування за умови підтримки донорами поданих заявок.

Якщо ви готові підтримати реалізацію цих проектів, завітайте на www.cedos.org.ua та дізнайтеся подробиці.

**ЦЕНТР
ДОСЛІДЖЕННЯ
СУСПІЛЬСТВА**

Центр дослідження суспільства
04071, Київ-71, а/с 98
(044) 417 39 94
info@cedos.org.ua